

Bruxelles, den 12.6.2019
COM(2019) 278 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, DET
EUROPÆISKE RÅD, RÅDET OG DEN EUROPÆISKE CENTRALBANK**

**Fjerde statusrapport om nedbringelsen af misligholdte lån og yderligere risikoreduktion
i bankunionen**

DA

DA

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, DET EUROPÆISKE RÅD, RÅDET OG DEN EUROPÆISKE CENTRALBANK

Fjerde statusrapport om nedbringelsen af misligholdte lån og yderligere risikoreduktion i bankunionen

INDLEDNING

En fuldt udbygget bankunion er afgørende for at kunne sikre, at Den Økonomiske og Monetære Union bliver mere modstandsdygtig over for fremtidige negative økonomiske chok ved at gøre det muligt at opnå en større risikodeling på tværs af grænserne. Som beskrevet i meddelelsen "Uddybning af EU's Økonomiske og Monetære Union: Status fire år efter de fem formænds rapport", ville fuldførelsen af bankunionen yderligere styrke tilliden til banksektoren og mere overordnet betragtet til Den Økonomiske og Monetære Union.

For at kunne realisere sådanne fremskridt har Unionen og dens medlemsstater ydet en betydelig indsats for at reducere risici. Som beskrevet i denne statusrapport har denne indsats båret frugt. Med denne statusrapport illustreres, hvilken målrettet indsats der er gjort inden for de seneste år for at løse problemet med misligholdte lån, som er et af de centrale områder, når det handler om at reducere risikoen i den europæiske banksektor. Af forskellige årsager, herunder finanskrisen og efterfølgende recessioner, men også uforsigtig långivning og utilstrækkelig vurdering af kreditværdighed, har mange låntagere (såvel enkeltpersoner som virksomheder), navnlig i medlemsstater, der har været udsat for langvarige eller dybe recessioner, været ude af stand til at tilbagebetale deres lån og er endda gået konkurs. Som følge heraf så mange banker sig konfronteret med en ophobning af misligholdte lån på deres balancer.

Den indsats, der er gjort inden for de seneste år, og de resultater, det har givet (og fortsat vil give), tager udgangspunkt i det omfattende sæt af foranstaltninger, der er beskrevet i ECOFIN-Rådets "Handlingsplan for behandling af misligholdte lån i Europa".¹ Denne handlingsplan er tæt på at blive gennemført fuldt ud. Som reaktion på denne handlingsplan og som yderligere et skridt i forhold til Rådets køreplan fra 2016 fremlagde Kommissionen i marts 2018 en omfattende pakke af målrettede foranstaltninger med det formål yderligere at nedbringe andelen af misligholdte lån. Rådet aftalte også regelmæssigt at vende tilbage til problemstillingen med misligholdte lån og at vurdere de opnåede fremskridt på grundlag af en statusopgørelse fra Kommissionen. Denne meddelelse er Kommissionens fjerde statusrapport i denne sammenhæng. Den er således et bidrag til Det Europæiske Råd i juni, der vil drøfte EU's strategiske dagsorden for 2019-2024, herunder Den Økonomiske og Monetære Union.

¹ <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/07/11/conclusions-non-performing-loans/>.

Der er gjort store fremskridt med at nedbringe den eksisterende beholdning af misligholdte lån og forhindre en ny ophobning i fremtiden. Selv om beholdningerne af misligholdte lån fortsat er høje i nogle medlemsstater, bør det understreges, at der sker fremskridt med hensyn til at håndtere disse. Det er afgørende, at alle relevante aktører fortsat yder en indsats for med tiden at løse dette problem.

1. DEN BREDERE SAMMENHÆNG: RISIKOREDUKTION I EU

EU og medlemsstaterne har i det sidste årti ydet en væsentlig indsats for at reducere risikoen i banksektoren.² Der er blevet indført en lang række foranstaltninger siden finanskrisen: 1) en styrkelse af bankernes solvens, gearing og likviditet på en betydelig og praktisk måde, 2) en væsentlig forbedring af forvaltningen af og tilsynet med banksektoren og 3) en betydelig forbedring af mulighederne for afvikling af banker. Den gennemsnitlige kernekapitalprocent³ for bankerne i euroområdet, der er under direkte tilsyn af den fælles tilsynsmekanisme, steg fra 15,54 % i 4. kvartal 2018 sammenlignet med 15,63 % i 4. kvartal 2017⁴. Denne styrkelse af kapitalpositioner afspejles også i højere gearingsgrader. Den gennemsnitlige gearingsgrad⁵ ligger fortsat et godt stykke over kravet på 3 %, svarende til 5,28 % i 4. kvartal 2018, sammenlignet med 5,41 % i 4. kvartal 2017. Bankerne i euroområdet opretholdt desuden deres modstandsdygtighed over for likviditetschok, idet likviditetsdækningsgraden forblev stabil på 145,61 % i 4. kvartal 2018, sammenlignet med 143,56 % i 4. kvartal 2017. Alt dette vidner om den målrettede indsats, der er gjort for at reducere risikoen i hele euroområdet.

Kommissionen har – som skitseret i meddelelsen om bankunionen⁶ fra 2017 og som bekræftet i den anden og tredje statusrapport om nedbringelsen af misligholdte lån⁷ – fremlagt yderligere væsentlige, supplerende tiltag til at reducere risici og styrke den europæiske banksektors modstandsdygtighed. Ud over de særlige foranstaltninger vedrørende misligholdte lån, der er nærmere beskrevet nedenfor, er der inden for de seneste måneder blevet indført en række vigtige delmål, som er en del af Kommissionens indsats:

- For det første enedes Europa-Parlamentet og Rådet om "bankpakken", der effektivt etablerer en mere robust ramme for regulering af og tilsyn med banker⁸. Det er en vigtig milepæl i gennemførelsen af internationale standarder og færdiggørelsen af den lovgivningsmæssige dagsorden for perioden efter krisen. Den øger EU-

² Jf. også "Fælles overvågningsrapport om risikoreduktionsindikatorer": https://www.consilium.europa.eu/media/37029/joint-risk-reduction-monitoring-report-to-eg_november-2018.pdf.

³ Kernekapitalprocenten er den andel af en banks samlede risikovægtede aktiver, der udgøres af bankens egentlige kernekapital – dvs. dens aktiekapital og synlige reserver.

⁴ Oplysningerne i dette afsnit stammer fra ECB's statistik om banktilsyn.

⁵ Dvs. den fuldt ladede gearingsgrad (kernekapital divideret med bankens samlede aktiver), beregnet på en mere stringent måde og præsenteret før 2019, hvor overgangsfasen slutter. Der tages ikke hensyn til overgangsimpliceringens afbødende virkning.

⁶ COM(2017) 592 af 11. oktober 2017.

⁷ COM(2018) 133 af 14. marts 2018.

⁸ For eksempel foreslog Kommissionen i november 2016 en betydningsfuld lovpakke til gennemgang af direktivet om genopretning og afvikling af banker (BRRD), forordningen om den fælles afviklingsmekanisme (SRMR), kapitalkravsdirektiv IV (CRDIV) og kapitalkravsforordningen (CRR) med det formål at reducere de resterende risici i banksektoren yderligere. Jf. http://europa.eu/rapid/press-release_IP-16-3731_en.htm.

bankernes modstandsdygtighed og forbedrer deres udlånskapacitet med henblik på at støtte realøkonomien i EU og

- For det andet blev Europa-Parlamentet og Rådet enige om direktivet om rammer for forebyggende rekonstruktion, muligheden for en ny chance og foranstaltninger med henblik på at øge effektiviteten af procedurerne for rekonstruktion, insolvensbehandling og gældssanering på grundlag af de systemer, der allerede fungerer godt i medlemsstaterne.⁹ Det vil tilskynde levedygtige virksomheder til at rekonstruere på et tidligt tidspunkt, så værdien bedre kan bevares, og flere job kan reddes. Det vil også give ærlige iværksættere en ny chance for at starte en ny virksomhed, i stedet for at de straffes for en virksomhedskonkurs. Med andre ord er der taget et afgørende skridt, da effektive regler om rekonstruktion og insolvens er afgørende for at forebygge og reducere misligholdte lån.

Kommissionen udtrykker tilfredshed med vedtagelsen af begge disse forslag og opfordrer til, at de gennemføres rettidigt.

2. DEN SENESTE UDVIKLING I MISLIGHOLDTE LÅN

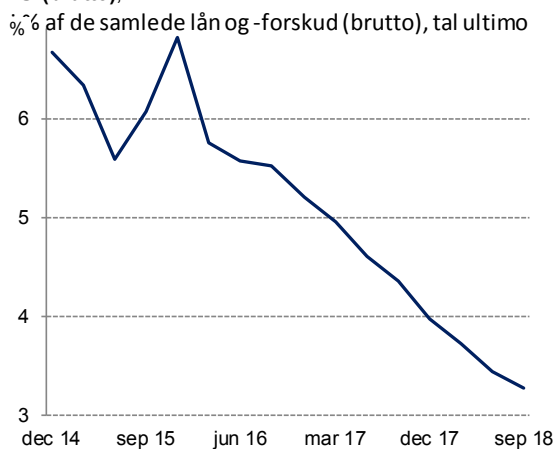
Andelen af misligholdte lån fortsatte med at falde i tredje kvartal 2018. De seneste tal viser, at bruttoandelen af misligholdte lån for EU's banker samlet set faldt yderligere til 3,3 % (3. kvartal 2018), svarende til et år til år-fald på 1,1 procentpoint (se figur 1). Dette fulgte og bekræftede den generelle faldende tendens, der har gjort sig gældende siden 4. kvartal 2014. Den gennemsnitlige andel af misligholdte lån i EU nærmer sig således niveauet fra før krisen (se figur 2). Hensættelsesprocenten¹⁰ er også yderligere forbedret, idet den er steget til 59,4 % (3. kvartal 2018).

⁹ COM/2016/0723 final - 2016/0359 (COD).

¹⁰ Dette forhold angiver andelen af midler, som en bank har sat til side til dækning af tab på lån. Kilde: Den Europæiske Centralbank. På grund af manglende data om hensættelser for lån er hensættelsesprocenten på EU-plan blevet beregnet på grundlag af værdiforringelser og misligholdte lån for alle gældsinstrumenter (lån og obligationer).

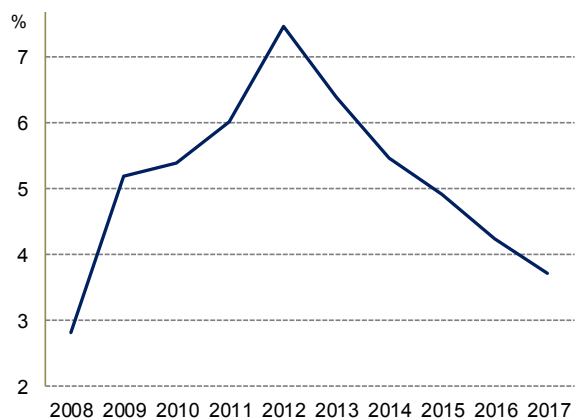
Figur 1 og 2: Andelen af misligholdte lån i EU

Det samlede beløb for misligholdte lån og forskud i EU (brutto),

Kilde: Den Europæiske Centralbank

Det samlede beløb for misligholdte lån i EU, i % af det samlede beløb for lån (brutto), tal ultimo året

Kilde: Verdensbanken - Indikatorer for verdens udvikling

De seneste kvartalstal viser, at andelen af misligholdte lån fortsat er faldet i næsten alle medlemsstater. Situationen varierer dog stadig betydeligt medlemsstaterne imellem (se tabel 2). Ved udgangen af 3. kvartal 2018 havde 14 medlemsstater lave andele af misligholdte lån på under 3 %, mens nogle stadig havde en noget højere andel; i 3 medlemsstater var andelen på over 10 %¹¹. Selv i medlemsstater med en relativt høj andel af misligholdte lån ser man i de fleste tilfælde lovende og vedvarende fremskridt på grund af en kombination af politiske tiltag og økonomisk vækst.

¹¹ I mellemtiden forventes andelen af misligholdte lån i PT at være faldet til under 10 % ved udgangen af 4. kvartal 2018. Når det er sagt, er ECB stadig i færd med at validere disse data ultimo kvartalet for alle medlemsstater.

Tabel 2: Misligholdte lån og hensættelser efter medlemsstat¹²

	Bruttobeløb for misligholdte lån og forskud (i % af de samlede lån og - forskud (brutto))		Misligholdte lån i den private sektor* (i % af lånene i den private sektor)		Det samlede tab for hensættelser (lån)** (i % af tvivlsomme og misligholdte lån)	
	3. kvartal 2017	kvartal 2018	kvartal 2017	kvartal 2018	kvartal 2017	kvartal 2018
Belgium	2,2	2,7	3,0	3,9	54,6	50,1
Bulgaria	8,6	11,5	13,6	18,6	64,3	56,6
Czech Republic	2,1	2,6	4,0	5,0	65,2	54,2
Denmark	2,3	2,7	2,8	3,0	36,7	39,6
Germany	1,6	2,1	2,6	4,0	85,5	42,6
Estonia	1,7	2,0	2,2	2,7	41,0	42,9
Ireland	7,8	11,2	10,9	15,4	37,2	37,2
Greece	43,5	46,7	47,3	50,4	51,0	49,1
Spain	4,0	4,7	5,1	-	63,0	-
France	2,8	3,2	3,9	4,5	65,3	60,3
Croatia	7,9	10,8	12,3	15,8	74,2	69,0
Italy	9,5	12,1	12,4	15,7	59,3	53,6
Cyprus	21,8	32,1	37,4	51,3	52,3	47,3
Latvia	6,0	6,0	8,1	9,0	39,2	44,1
Lithuania	2,9	3,7	3,7	4,9	35,7	34,4
Luxembourg	0,9	0,7	2,1	1,7	43,6	52,4
Hungary	6,1	9,6	8,1	14,1	78,1	67,1
Malta	2,9	3,4	-	5,7	51,8	44,7
Netherlands	1,9	2,2	2,6	2,9	35,1	37,2
Austria	2,8	3,8	3,8	5,3	66,8	63,8
Poland	6,5	6,6	7,1	7,2	68,0	57,9
Portugal	11,3	14,6	12,6	15,6	58,8	50,2
Romania	5,7	8,1	7,4	10,3	77,4	70,1
Slovenia	6,9	10,8	9,1	13,9	70,1	70,9
Slovakia	3,6	4,1	3,9	4,6	86,0	70,4
Finland	1,1	1,2	1,9	2,1	33,5	31,8
Sweden	1,2	1,2	1,5	1,4	35,6	34,5
United Kingdom	1,2	1,6	2,1	-	50,1	41,2
European Union	3,3	4,4	-	-	59,4	50,7

Kilde: Den Europæiske Centralbank, konsoliderede bankdata. Beregninger fra Kommissionens tjenester (GD FISMA).

¹² Bemærkninger: Tallene vedrører indenlandske kreditinstitutter samt datterselskaber og filialer styret fra udlandet.

* Der foreligger ikke sektorspecifikke data for EU, Malta (3. kvartal 2018) og Spanien (3. kvartal 2017). Sektorspecifikke data (det vil sige samlet eksponering for husstande og ikke-finansielle selskaber) for Bulgarien, Tyskland og Ungarn er kun tilgængelige som regnskabsmæssig værdi.

** Data for hensættelser for lån er ikke tilgængelige for Bulgarien, Tyskland, Spanien (med undtagelse af 3. kvartal 2018), Ungarn og EU. I disse tilfælde er tallene baseret på værdiforringelser for alle gældsinstrumenter (dvs. lån og obligationer).

En målrettet indsats fra banker og politiske beslutningstagere, navnlig i medlemsstater med relativt høje niveauer af misligholdte lån, har lettet denne nedbringelse af misligholdte lån og af andelen af misligholdte lån. Kommissionen har desuden fortsat konstruktivt arbejdet sammen med medlemsstaterne om at muliggøre sagsspecifikke løsninger for banker inden for rammerne af EU's regler om statsstøtte og banker med en klar målsætning om at begrænse omkostningerne for skatteyderne og samtidig sikre, at indskyderne fortsat til enhver tid er fuldt beskyttet. Dette har muliggjort transaktioner, der fjernede ca. 112 mia. EUR i misligholdte lån fra bankernes balancer i løbet af de seneste tre år (herunder ca. 82 mia. EUR i Italien, ca. 24 mia. EUR i Portugal og ca. 6 mia. EUR i Cypern).

Ikke desto mindre bør Unionen og dens medlemsstater ikke slække på deres indsats. Man bør være opmærksomme på de potentielle virkninger af en afmatning i det økonomiske miljø. Håndteringen af misligholdte lån har i de senere år fået god medvind af en stærk økonomisk konjunktur. Hvis den fælles indsats fastholdes, vil det være muligt at håndtere misligholdte lån på den mest afgørende måde, og dermed øges modstandsdygtigheden over for potentielle negative chok i fremtiden.

Variationen i andelen af misligholdte lån på tværs af medlemsstaterne afspejler en vedvarende asymmetrisk virkning som følge af finanskrisen. På trods af de opmuntrende fremskridt overordnet set udgør misligholdte lån fortsat en risiko (selv om den er faldende) for levedygtigheden for de mest berørte banker og for økonomisk vækst og finansiell stabilitet i nogle medlemsstater. Ved en yderligere nedbringelse af misligholdte lån vil der kunne opnås større konvergens mellem medlemsstaterne. Misligholdte lån beløber sig sammenlagt på nuværende tidspunkt til 786 mia. EUR på EU-plan.¹³ Der bør fortsat lægges vægt på procedurer i forbindelse med omlægning af gæld, insolvens og gældsinddrivelse, som i mange tilfælde i høj grad kunne drage fordel af yderligere reformer. Effektive og forudsigelige inddrivelses- og insolvensrammer er afgørende for at hjælpe bankerne med at håndtere beholdningen af misligholdte lån og bidrage til at undgå deres ophobning i fremtiden. Hvis dette vigtige spørgsmål håndteres effektivt, vil det give et stærkt incitament til støtte for yderligere nedbringelse af misligholdte lån. Lovgivningsmæssig harmonisering på dette område er en udfordring i betragtning af de tætte forbindelser til forskellige områder af lovgivningen, som henhører under det nationale kompetenceområde, og med offentlige politiske valg, der rækker ud over problematikken vedrørende misligholdte lån.

Den vedvarende vækst på de sekundære markeder for misligholdte lån er en lige så vigtig faktor. En kollektiv indsats fra medlemsstaternes og EU-myndighedernes side bør ikke betyde, at man mister det stadig uudnyttede potentiale af syne, der ligger i et velfungerende sekundært marked, ikke kun med hensyn til at håndtere de nuværende beholdninger af misligholdte lån, men også med hensyn til at skabe en afsætningsmulighed for fremtidige strømme og dermed forhindre en ny ophobning af misligholdte lån på bankernes balancer. Relevante politiske foranstaltninger (se også nedenfor) bør løbende rettes mod en yderligere udvikling af det sekundære marked med henblik på at stimulere og opretholde det nuværende momentum i flere medlemsstater.

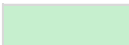
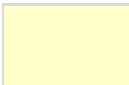

¹³ Kilde: Den Europæiske Centralbank

3. FREMSKRIDT MED GENNEMFØRELSEN AF RÅDETS HANDLENSPLAN

Rådet besluttede i sin handlingsplan regelmæssigt at vende tilbage til emnet misligholdte lån med henblik på at gøre status over udviklingen i disse i EU og at vurdere de opnåede fremskridt med gennemførelsen af handlingsplanen på grundlag af en statusopgørelse fra Kommissionen. Tabel 3 viser, at der er gjort store fremskridt hen imod en fuld gennemførelse af handlingsplanen.

Tabel 3: Fremskridt med gennemførelsen af handlingsplanen

Nr.:	Initiativ under handlingsplanen	Nr.:	Initiativ under handlingsplanen
1	Fortolkning af de eksisterende tilsynsbeføjelser, der er fastsat i EU-lovgivningen, for så vidt angår hensættelser nå	8	Forbedring af den låneregistrering, som kræves af bankerne
2	Håndtering af potentielt for lave hensættelser via automatiske og tidsbestemte hensættelser	9	Styrkelse af datainfrastrukturen for misligholdte lån, herunder potentielle transaktionsplatforme
3	Udvidelse af retningslinjerne for den fælles tilsynsmekanisme vedrørende misligholdte lån til at omfatte mindre banker	10	Udvikling af en plan for porteføljeadministrationselskaber
4	Vedtagelse af retningslinjer om forvaltning af misligholdte eksponeringer, der gælder for hele EU	11	Udvikling af sekundære markeder for misligholdte lån
5	Nye retningslinjer for bankers udstedelse af lån, overvågning og intern forvaltning	12	Benchmarking af nationale låninddrivelses- og insolvensrammer
6	Udvikling af makroprudentielle tilgange til tackling af fremtidig ophobning af misligholdte lån	13	Arbejde videre med fokus på forhold vedrørende insolvens i det europæiske semester
7	Skærpede oplysningskrav vedrørende aktiverens kvalitet og misligholdte lån, der skal gælde for alle banker	14	Styrke beskyttelsen af sikrede kreditorer

	Gennemført
	Umiddelbart forestående
	Igangværende

3.1. TILSTRÆKKELIG DÆKNING AF TAB PÅ LÅN HOS BANKER FOR FREMTIDIGE MISLIGHOLDTE LÅN

Som en del af den pakke af forslag vedrørende misligholdte lån, som Kommissionen fremlagde i marts 2018, fremsatte den forslag til en forordning om ændring af kapitalkravsforordningen¹⁴, som indebærer indførelse af "en lovbestemt tilsynsmæssig bagstopperordning" for at forebygge risikoen for for lave hensættelser for fremtidige misligholdte lån. Denne forordning blev vedtaget i april 2019¹⁵.

¹⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013 af 26. juni 2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringsselskaber og om ændring af forordning (EU) nr. 648/2012.

¹⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/630 af 17. april 2019 om ændring af forordning (EU) nr. 575/2013, for så vidt angår krav til minimumsdækning af tab for misligholdte eksponeringer

Forordningen kræver, at bankerne skal have tilstrækkelig dækning af tab på lån (dvs. fælles niveauer for minimumsdækning) for nyudstedte lån, hvis disse bliver til misligholdte eksponeringer. Hvis en bank ikke opfylder det gældende minimumsdækningsniveau, skal banken trække underskuddet fra sine egne midler.

I henhold til den tilsynsmæssige bagstopperordning afhænger kravet om minimumsdækning af to primære indgangsværdier:

- hvorvidt en del af eller alle misligholdte eksponeringer er sikret ved anerkendt kreditrisikoafdækning (som defineret i kapitalkravsforordningen) og
- den tidsperiode, i hvilken en eksponering er klassificeret som misligholdt.

Kravene i forbindelse med dækning for banker stiger progressivt op til 100 % efter 3 år for usikrede misligholdte eksponeringer, og efter 9 og 7 år henholdsvis for misligholdte eksponeringer sikret ved fast ejendom og for misligholdte eksponeringer sikret ved anden anerkendt kreditrisikoafdækning. Denne tilgang afspejler den øgede risiko, der er forbundet med "gamle" misligholdte eksponeringer, også selv om de er sikret: Jo længere tid misligholdte eksponeringer er på bankernes balancer, jo mindre held har bankerne med at inddrive deres penge. Formålet med foranstaltningen er at fremme en proaktiv og rettidig forvaltning hos bankerne af misligholdte eksponeringer. Dette er vigtigt, da vellykkede inddrivelses og levedygtige foranstaltninger vedrørende henstand sædvanligvis finder sted i de første år efter klassificeringen af en eksponering som misligholdt.

Af hensyn til retssikkerheden og for at sikre ensartethed i tilsynsbestemmelserne indfører forordningen også en fælles definition af misligholdte eksponeringer i tråd med den, der allerede anvendes med henblik på tilsynsindberetning.

Generelt set vil den tilsynsmæssige bagstopperordning nedbringe de økonomiske stabilitetsrisici, der opstår på baggrund af høje niveauer af utilstrækkeligt dækkede misligholdte eksponeringer, ved at undgå ophobning eller forøgelse af sådanne misligholdte eksponeringer med afsmittende virkning, især under stressede markedsbetingelser. Omvendt vil den også medvirke til at sikre, at institutionerne har tilstrækkelig tabsdækning for misligholdte eksponeringer, hvorved deres rentabilitet, kapital og finansieringsomkostninger beskyttes i stressede tider. Det vil igen bidrage til at tilvejebringe en stabil og mindre procyklisk finansiering til husholdninger og virksomheder.

3.2. DIREKTIV OM KREDITSERVICEVIRKSOMHEDER, KREDITKØBERE OG REALISERING AF SIKKERHEDSSTILLELSE

Det foreslåede direktiv¹⁶ vil gøre det muligt for bankerne at håndtere lån mere effektivt, når de er blevet misligholdte, ved at forbedre vilkårene for enten: 1) at sælge lånet til tredjeparter på et sekundært marked eller 2) at fyldestgøre den sikkerhedsstillelse, der anvendes som sikkerhed for lånet.

Et af forslaget centrale mål er at fremme udviklingen af sekundære markeder, hvor banker kan sælge misligholdte lån både på nationalt plan og på tværs af medlemsstaterne, samtidig med at der opretholdes et højt niveau af låntagerbeskyttelse. For at nå dette mål indføres der

¹⁶ COM/2018/0135 final - 2018/063 (COD).

med direktivet en harmoniseret og mindre restriktiv ordning for kreditkøbere og kreditservicevirksomheder, og unødvendige hindringer for grænseoverskridende aktiviteter fjernes. Det vil stimulere yderligere udvikling af et velfungerende sekundært marked og vil derfor i høj grad kunne bidrage til at nedbringe de nuværende beholdninger af misligholdte lån.

For at nå det andet centrale mål foreslog Kommissionen en supplerende mekanisme til fremskyndet udenretslig realisering af sikkerhedsstillelse. Ordningen vil gøre det muligt for banker og erhvervsdrivende låntagere (ikke forbrugere) på forhånd at indgå en aftale om en metode til hurtig realisering af sikkerhedsstillelse fra kreditgiverens side, hvis den erhvervsdrivende låntager misligholder sine forpligtelser. Denne mekanisme vil styrke de sikrede kreditorers chancer for inddrivelse af værdier og er beregnet på at bidrage til at undgå ophobning af fremtidige misligholdte lån.

Begge veje, som bankerne¹⁷ kan gå for at håndtere misligholdte lån, og som faciliteres af direktivet, vil understøtte hinanden. En tidsmæssig forkortelse og øgede inddrivelse af værdier forøger værdien af de misligholdte lån og købspriserne i eventuelle transaktioner med misligholdte lån. Det vil også være lettere at prissætte et misligholdt lån med sikkerhedsstillelse end et ikke-sikret lån på sekundære markeder, eftersom værdien af sikkerhedsstillelsen fastsætter en minimumspris på et misligholdt lån. Dette kan derfor også blive en grund for kreditkøbere til at foretrække misligholdte lån med fremskyndet udenretslig fyldestgørelse af sikkerhedsstillelse. Dette medfører igen yderligere incitamenter for kreditinstitutter til at benytte denne mulighed ved udstedelse af nye lån. Den harmonisering, der opnås ved fremskyndet udenretslig fyldestgørelse af sikkerhedsstillelse, vil desuden fremme fremkomsten af paneuropæiske investorer til misligholdte lån, hvilket kan styrke markedslivligheden yderligere.

Rådet har opnået en delvis generel tilgang i forbindelse med sekundære markeder, men der pågår forhandlinger om realisering af sikkerhedsstillelse. Drøftelser i Europa-Parlamentet om begge aspekter bør prioriteres, når det nye Parlament er etableret. En hurtig afslutning af denne sag, som er en del af Rådets handlingsplan, er af afgørende betydning for at bidrage til EU's bestræbelser på at håndtere problemet med misligholdte lån i hele Europa på en vellykket måde. Kommissionen opfordrer derfor Europa-Parlamentet og Rådet til hurtigt at nå til enighed om dette vigtige forslag.

3.3. BENCHMARKING AF NATIONALE INSOLVENSORDNINGER

Mere effektive og forudsigelige låninddrivelses- og insolvensrammer ville være til gavn for forvaltningen af misligholdte lån. Kommissionens tjenestegrene er derfor i gang med at foretage benchmarking af nationale låninddrivelsesordninger, som omfatter både individuel inddrivelse og kollektive inddrivelses- eller insolvensprocedurer. Målet er at få et pålideligt billede af de forsinkelser og værdirealiseringsprocenter, som bankerne oplever, når en låntager misligholder sine forpligtelser. Resultaterne afhænger i meget høj grad af den enkelte medlemsstats kapacitet i retssystemet. Fremskridtene med benchmarkingøvelsen, herunder problemet med manglende adgang til relevante data, blev forelagt for og drøftet med medlemsstaterne på forskellige møder, senest den 13. februar og den 10. april 2019.

¹⁷ Ud over bankerne vil de aspekter af forslaget, der gælder for kreditkøbere og kreditservicevirksomheder, også gensidigt styrke hinanden.

Kommissionens tjenestegrene iværksatte i januar 2019 en anmodning om rådgivning over for Den Europæiske Banktilsynsmyndighed med henblik på at indsamle og analysere data fra banker om inddrivelsesprocenter og -hastigheder i de forskellige jurisdiktioner. Dette bør understøttes af kvalitative data om de centrale karakteristika ved de nationale inddrivelses- og insolvensordninger. Kommissionens tjenestegrene anmodede medlemsstaterne om at fremlægge kvalitative oplysninger.

3.4. TEKNISK PLAN FOR NATIONALE PORTEFØLJEADMINISTRATIONSSKABER

Som led i sin pakke om misligholdte lån gav Kommissionen medlemsstaterne en plan vedrørende et porteføljeadministrationsselskab. Dette dokument indeholder ikke-bindende og praktiske retningslinjer for, hvordan de, såfremt de måtte ønske det, kan oprette nationale porteføljeadministrationsselskaber i fuld overensstemmelse med EU-lovgivningen. Den bygger på bedste praksis fra tidligere erfaringer i medlemsstaterne, i det omfang det er relevant. Planen indeholder nogle fælles centrale principper såsom det relevante aktivområde, deltagelsesområdet, overvejelser i forhold til grænsen for aktivstørrelsen, regler for aktivværdiansættelse, den passende kapitalstruktur samt forvaltning og drift af porteføljeadministrationsselskabet. Der kan naturligvis være behov for i givet fald at tilpasse nogle af forslagene i planen til landespecifikke forhold.

Kommissionen noterer sig, at der siden offentliggørelsen af denne plan endnu ikke er blevet oprettet et porteføljeadministrationsselskab på nationalt plan efter de retningslinjer, der er beskrevet i planen. Ikke desto mindre viste uformelle drøftelser med nogle medlemsstater, at sådanne konstruktioner nøje overvejes. Under alle omstændigheder er det vigtigt at huske på, at et porteføljeadministrationsselskab kun kan blive en succes, hvis det understøttes af 1) en passende juridisk og administrativ ramme, f.eks. for at lette gældsinddrivelse og adgang til sikkerhedsstillelse og 2) af sunde makrofinansielle politikker til støtte for et økonomisk opsving. Det er desuden vigtigt at gentage, at planen præciserer den tilladte udformning af porteføljeadministrationsselskaber med et statsstøtteelement (som skal ses som en ekstraordinær løsning¹⁸) i fuld overensstemmelse med EU's retlige rammer, navnlig direktivet om genopretning og afvikling af banker, forordningen om den fælles afviklingsmekanisme og statsstøttereglerne.

3.5. EUROPÆISKE TRANSAKTIONSPLATFORME FOR MISLIGHOLDTE LÅN

I Rådets handlingsplan opfordredes Den Europæiske Centralbank (ECB), Den Europæiske Banktilsynsmyndighed (EBA) og Kommissionen til at overveje at oprette transaktionsplatforme for misligholdte lån med henblik på at stimulere udviklingen af sekundære markeder. I slutningen af november 2018 blev der offentliggjort et arbejdsdokument om den potentielle oprettelse af sådanne platforme, som blev udarbejdet i fællesskab med medarbejdere fra ECB og EBA. Deri skitseres, hvordan en sådan konstruktion kan fungere i praksis.

¹⁸ Porteføljeadministrationsselskaber kan være privat eller (delvist) offentligt støttede uden behov for statsstøtte, hvis staten kan betragtes som enhver anden økonomisk aktør. Muligheden for et porteføljeadministrationsselskab med statsstøtte bør derfor ikke anses for at være standardløsningen. Planen beskriver i den henseende nogle bestemte alternative aflastningstiltag for problemaktiver, som ikke udgør statsstøtte, såsom markedstilpassede statsgarantier, der muliggør securitisering af misligholdte lån.

Transaktionsplatforme for misligholdte lån, som gælder for hele EU, ville være en elektronisk markedsplads, hvor indehavere af misligholdte lån – dvs. banker og andre kreditorer – og interesserede investorer kunne udveksle oplysninger herom og handle med porteføljer af misligholdte lån¹⁹. Sådanne platforme har potentiale til at håndtere en række nuværende kilder til markedssvigt på det sekundære marked for misligholdte lån, herunder informationsasymmetri mellem købere og sælgere og høje transaktionsomkostninger. Som følge heraf kan de lette investorernes adgang til markeder for misligholdte lån og hjælpe bankerne med at øge salget af misligholdte lån og derved gøre det muligt for disse at afhænde misligholdte lån og få orden i deres balancer hurtigere og til højere salgspriser end det på nuværende tidspunkt er muligt. Sådanne platforme kunne være en hjælp i forhold til at håndtere de nuværende beholdninger af misligholdte lån og kunne være et middel til effektiv afvikling af fremtidige misligholdte lån, efterhånden som disse opstår. De kunne på den måde være en vigtig, og samtidig billig, infrastrukturinvestering, der forhindrede en ny ophobning af store beholdninger af misligholdte lån på kreditinstitutternes balancer i fremtiden.

Som opfølgning på arbejdsdokumentet afholdt Kommissionen den 15. januar en rundbordsdiskussion med aktører fra industrien, EBA og ECB med henblik på at kickstarte arbejdet med at opnå platforme for misligholdte lån, der dækker hele Unionen. Dette møde gav lejlighed til en nyttig udveksling af oplysninger og synspunkter med og mellem aktørerne. For at fremme sådanne platforme bør private aktører nå til enighed om de konkrete skabeloner for udvikling og udstedelse af branchestandarder for europæiske platforme for misligholdte lån. Med dette mål for øje fortsætter Kommissionen sammen med ECB og EBA med at spille en central rolle med hensyn til at facilitere konkrete fremskridt i retning af fremkomsten af platforme for misligholdte lån, som gælder for hele EU. Kommissionen vil som et næste skridt afholde en anden rundbordsdiskussion med aktørerne.

4. KONKLUSIONER

Som det tydeligt fremgår af denne statusrapport, fortsætter risikoreduktionen i EU's banksektor i det samme høje tempo, som har været gældende i de seneste år. Med udgangspunkt i økonomisk vækst og relevante politiske tiltag adresseres risiciene fortsat intensivt og mere jævnt fordelt over hele Unionen. Denne statusrapport er derfor et vigtigt bidrag til Det Europæiske Råds møde i juni.

Som det er uddybet i denne statusrapport, fortsætter den faldende tendens for misligholdte lån i Unionen. At denne nedadgående tendens er så robust, bør tilskynde Unionen og dens medlemsstater til på en overbevisende måde at fortsætte deres kollektive bestræbelser på at finde en løsning på de resterende beholdninger af misligholdte lån og forhindre fremtidige ophobninger heraf. Særlig i nogle medlemsstater er andelen af misligholdte lån fortsat en udfordring og fortjener konstant opmærksomhed.

¹⁹ I det omfang platformene behandler personoplysninger, skal de fuldt ud overholde den generelle forordning om databeskyttelse. Navnlig bør platformenes udformning og drift præciseres nærmere for at sikre fuld overensstemmelse med den generelle forordning om databeskyttelse.

Alle de elementer i handlingsplanen, som Rådet nåede til enighed om i juli 2017, er enten gennemført eller igangværende. Kommissionen opfordrer alle aktører, både på nationalt og europæisk plan, til hurtigst muligt at færdiggøre de resterende igangværende foranstaltninger.

Kommissionen opfordrer først og fremmest Europa-Parlamentet og Rådet til hurtigt at vedtage alle elementerne i den omfattende pakke af lovgivningsmæssige foranstaltninger, der blev foreslået i marts 2018 til håndtering af misligholdte lån. Denne pakke er, sammen med de væsentlige fremskridt, der i samarbejde med EBA, ECB og Det Europæiske Udvalg for Systemiske Risici er gjort med hensyn til at få nedbragt omfanget af misligholdte lån, af helt afgørende betydning som middel til at understøtte de igangværende kollektive bestræbelser på at reducere de resterende risici i den europæiske banksektor og nærmere bestemt lette fuldførelsen af bankunionen.